

Magistrát města Plzně TISKOVÁ ZPRÁVA 6. května 2021

Skromnější než obvykle, přesto i tak opět plný emocí a slov díky za **osvobození Plzeňanů americkou armádou před 76 lety** byl letošní **vzpomínkový akt u pomníku Díky, Ameriko!** Plzeň jej kvůli přetrvávajícím protiepidemickým opatřením uspořádala bez účasti veřejnosti, akci však přenášela on-line. Sledovat ji tak mohli lidé nejen v Plzni a České republice, ale i ve svých zemích nejvzácnější hosté slavností – **američtí a belgičtí veteráni**. Slavnosti svobody potrvají do neděle, v rámci **on-line studia nabídnou rozhovory s veterány, historiky, reportáže o místech spjatých s osvobozením, hudební vstupy a další**. **Detailní program** je na www.slavnostisvobody.cz.

„Navzdory omezujícím podmínkám Slavnosti svobody pořádáme již podruhé v jiné podobě, než jsme byli zvyklí, avšak stále se základním posláním: poděkovat a vzpomenout na ty, kteří se o naši svobodu zasloužili. Vzpomenout na všechny ty ‚obyčejné‘ lidi ze vzdáleného kontinentu, kteří neváhali nasadit za naši svobodu svůj život. Vzali do rukou zbraň a vyrazili do vzdálené Evropy, a nakonec i do Plzně, aby jí navrátili svobodu. Mnohým americkým rodinám, ale i rodinám ze spojeneckých zemí, přišlo oznámení, že jejich blízcí se už do svých domovů nikdy nevrátí. A mnozí z těch, kteří přežili, si do života odnesli následky zranění a psychická traumata z prožitého válečného utrpení. Plzeňské Slavnosti svobody proto byly, jsou a budou oslavou právě těchto ‚obyčejných‘ lidí, oslavou a uznáním jejich statečnosti, utrpení a hrdinství ve jménu svobody,“ uvedl ve svém projevu u **Díky, Ameriko! primátor města Plzně Martin Baxa**. Současně vyjádřil hlubokou lítost nad tím, že veteráni nemohou být letos osobně přítomni na oslavách osvobození, na dálku je však jménem všech Plzeňanů přivítal prostřednictvím on-line přenosu. Za město Plzeň spolu s ním položili k pomníku květiny **radní Lucie Kantorová, náměstek Michal Vozobule a radní Vlastimil Gola**.

„Již druhý rok si připomínáme tento důležitý okamžik evropské, české a americké historie svobody ve stínu celosvětové pandemie koronaviru. Američané jsou vám nesmírně vděční za vaši trvalou připomínku americké role při osvobozování vaší země. Ctíte naše přátelství tím, že vzdáváte hold generaci, která se obětovala za svobodu. Tito vojáci položili základ míru, bezpečnosti a prosperitě, kterou si dnes užíváme. Spojené státy zde byly před 76 lety, aby vám pomohly, jsou zde i dnes a budou zde i v následujících letech. Nesmíme nikdy ztratit ze zřetele základní principy, za které tato generace bojovala: svoboda, bezpečnost, demokracie, lidská práva, právní stát. Je naší povinností ctít jejich oběť a tyto zásady bránit. Češi a Američané přátelé tehdy, přátelé nyní jako spojenci v NATO, stojíme společně jednotně a zůstáváme věčně oddaní tomuto slibu. Nikdy nezapomeňme, nikdy více,“ řekla **chargé d'affaires Velvyslanectví Spojených států amerických Jennifer Bachus**.

„Jako velvyslanec Belgie jsem dnes u tohoto památníku svědkem vzdání díky praporu statečných belgických vojáků, kteří byli součástí 3. americké armády – té, která v květnu 1945 osvobodila Plzeň. Chci tady ale také vyjádřit vděčnost belgického lidu Spojeným státům za osvobození naší země o osm měsíců dříve. Právě díky tomu, že moje země byla americkou armádou osvobozena v září roku 1944, mohli mladí Belgičané vzít do rukou zbraň a připojit se k americké armádě, aby pokračovali v bojích. Jejich ofenziva je přivedla do Plzně – než tedy na jejich místo nastoupila Rudá armáda, čímž se položil základ historického rozdělení Evropy na Východ a Západ. Až o 44 let později, v roce 1989, bylo toto umělé rozdělení překonáno. Dovolte mi tedy říci Děkuji, Ameriko. Děkuji ti za tvé úspěchy při osvobozování Evropy od nacistů. Dovolte mi také říci: Děkuji americkým a belgickým vojákům, kteří bok po boku osvobodili město Plzeň za to, že nám ukázali, jak velké věci může dosáhnout i tak malá země, jako je ta má. Může změnit směr historie, pokud národy vyznávají stejné hodnoty, vytvoří spojení. Je důležité nezapomínat na hrdinství těchto bojovníků za svobodu z druhé světové války, protože jsou součástí vytváření historie a v této historii hrajeme svou roli i my,“ řekl mimo jiné ve svém proslovu **velvyslanec Belgického království Grégoire Cuvelier**.

„Když přemýšlím o osvobození Plzně, tak mě napadá, že tímto činem Američané navázali na činy svého prezidenta Woodrowa Wilsona, který v roce 1918 podpořil našeho prezidenta Tomáše G. Masaryka a vzniklo samostatné Československo. Zároveň mě také napadá, že jsou to Američané, kteří nikdy nezapomněli na malou českou zemi ve středu Evropy a když bylo třeba, tak pomohli. Mám pocit, že někdy o tom málo silně mluvíme. Že to málo často říkáme, že to málo často využíváme pro posílení naší euroamerické vazby, která

Magistrát města Plzně | Kancelář primátora | odd. tiskové | nám. Republiky 1 | 306 32 Plzeň

tisková mluvčí Eva Barborková | M: 602 216 639 | T: 378 032 011 | E: barborkova@plzen.eu

Magistrát města Plzně
TISKOVÁ ZPRÁVA
6. května 2021

je zárukou naší bezpečnosti a naší svobody. Byl bych rád, kdybychom si dnes uvědomili, že je naší povinností nejen vůči našim osvoboditelům, ale i vůči nám samým, vůči Tomáši G. Masarykovi, vůči Václavu Havlovi, vůči našim dětem a vnukům, abychom to připomínali. Pokud chceme být svobodní, nezávislí, suverénní, musíme držet euroatlantickou vazbu a musíme umět poděkovat těm, co se o naši svobodu zasloužili. Díky, Ameriko! Díky, osvoboditelé,“ zaznělo u Díky, Ameriko! v projevu **Miloše Vystrčila, předsedy Senátu Parlamentu České republiky**.

„Vlivem kronavirové pandemie přicházíme už druhým rokem o přítomnost veteránů tehdejších bojů, ale o to intenzivněji si je připomínáme, i když jen v komorním prostředí. Nesmíme zapomenout na hrdiny, kteří zahynuli, abychom my mohli svobodně žít. Nesmíme proto zapomínat na historická fakta včetně jejich důsledků. V přítomnosti i budoucnosti musíme čelit terorismu a různým projevům fanatismu, které se často projevují v té nejhorší formě v různých částech světa. Važme si proto našich vojáků za jejich účast v zahraničních misích a buďme hrdí na spojení s našimi partnery. Mějme na paměti, že svoboda a demokracie nejsou bez našeho přičinění na věky. Hledejme to, co nás spojuje, a nehledejme, co nás rozděluje. Díky, Ameriko,“ řekla při vzpomínkovém aktu **hejtmanka Plzeňského kraje Ilona Mauritzová**.

Po skončení pietního aktu Díky, Ameriko! pozdravil americké i belgické veterány primátor města Plzně Martin Baxa i osobně, prostřednictvím internetového přenosu v rámci studia Slavností svobody. On-line setkání s veterány zprostředkovali ti, kdo se o ně v Plzni při jejich návštěvách starají, Pavla Kocourková a Tomáš Raboch.